Quelle: http://manuscripta.at/?ID=1084
Copyright: Klosterneuburg, Augustiner-Chorherrenstift

Prætores idem · qui & pfecti quasi prepositores; Præsides ꝯ dicti quia alicuius loci tutelam pꝯsidialiter tenent; Tribuni uocati qd militib; siue plebib; iura tribuunt; Chiliarcesꝯ qui mille pꝯsunt quos nos millenarios nuncupamus · & ē · grecum nomen; Centurionesꝯ dicti eo qd centum pꝯsunt militib; sic quinquagenarii qui alii capitesꝯ · L militum · sic decani ab eo qd x · militib; pꝯferunt;

Miles dictus quia mille erant ante innumero uno · t quia unus ē · ex mille electus; Magi sunt qui uulgo maleficiorum magnitudinem nuncupantur · hi & lemnia ēcuti unt · Turbant mentes hominum ac sine ullo uenenii haustu uiolentia tantum carminis intimunt; Excubitores dicunt eo qd excubias semp agunt · ꝯtem ex numero militum & in posticis; excubant pptter regalem custodiam · Castra ꝯ ubi milites stetierint · dicta autem castra quasi castat quod illic castrarentur luxuria · nam nunquam his interest mulier.

Turma xxx equitesꝯ · romani enim equites in una tribu tricenta fuerꝯ · de singulis enim centuriis decem dabantur · & fiebat turma · Cohors quingentos milites habetria fiunt militiæ genera sacramentum & uocatio coniuratio sacramentum In quo post electionem iurat; Unusqsq; miles se non recedere a militia nisi post completa stipendia · id ē · militia tempora · & his qui habent plenam militiam; In acie autem iste fere formes sunt exercitus classis modus cuneus alæ cornua agmen quæ formas & nomina a ipsis rebus de quib; translata sunt mutuantur.

Acies dicta quod ferro armata sit & agmine gladiorum; Exercitus multitudo ex uno genere ab exercitatione belli uocata; Cuneus ē · collecta in unum militum multitudo.

Unde ppter qd in unum cor ipsa controln unum cuneus nominatur; Et quasi cuneus · ex quadrum omnem cogatur;

Classes dicte ppter diuisionem exercitus ~~exercitus~~ quipostea manipuli dicti;

Unde & uirgilius · classib; hic locus ē · hic acies cestare solebat · Iam postea & classica nauium dicta nodus pprie ē · densa peditum multitudo sicut turma equitum · Notum autem dictum p difficultate · quod uix possit resolui

Alæ in exercitum xxx equites ē dicuntur · alæ autem equites ab hoc dicti quia tegunt pedes · alarum uice;

Cornua uocantur extremitas exercitus quod in ostasit · Agmen dr cum exercitus iter facit abagendo uocatum · id ē · eundo plaustrus quoque agis; ipse ē · exercitus ambulans;

Nam agmen dr quod in longitudine directum quasi & ē · cum exercitus